

Rzecznik Praw Lekarza
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Sprawozdanie z działalności za 2025 r.

Łącznie w 2025 roku zarejestrowano 58 spraw. Liczba ta nie obejmuje porad udzielanych telefonicznie przez pracownika kancelarii Rzeczników Praw Lekarza oraz zgłoszeń, gdzie lekarz zasygnalizował problem, ale nie zdecydował się na pełniejsze przedstawienie sprawy pozwalające na podejmowanie działań na jego rzecz.

W 2025 roku kontynuowany był program „Prawnik na pierwsze przesłuchanie”, znaleziono kancelarie prawne dla 7 lekarzy (1 z lekarzy nie skorzystał ostatecznie ze wsparcia prawnika).

W tym roku Rzecznik Praw Lekarza udzielał wsparcia 2 lekarkom w związku z nieprawym posługiwaniem się ich danymi osobowymi oraz numerem PWZ. W pierwszym przypadku sprawa dotyczyła pani psycholog, mającej takie same imię i nazwisko jak lekarka będąca członkiem Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Psycholog na swojej stronie internetowej oraz na profilu w portalu ZnanyLekarz.pl posługiwała się numerem PWZ lekarki. W wyniku interwencji Rzecznika Praw Lekarza nieprawdziwe dane zostały usunięte ze strony internetowej gabinetu psychologicznego oraz portalu, a pani psycholog wysłała odpowiedź z wyjaśnieniami i przeprosinami. W drugim przypadku sprawa dotyczyła podrobienia dokumentacji medycznej, w tym spreparowania pieczętki w celu uzyskania od lekarza POZ dalszej preskrypcji leków psychotropowych. Sprawa zgłoszona została do organów ścigania. Zgłoszenie z grudnia 2025 roku, sprawa kontynuowana będzie w kolejnym roku.

W 2025 roku kancelaria Rzeczników Praw Lekarza udzielała wsparcia 11 osobom w związku z konfliktami w miejscu pracy. Znaczącą grupę, bo aż 6 osób stanowili młodzi lekarze w trakcie specjalizacji. Lekarze zatrudnieni w ramach umów rezydenckich zgłaszali nieprawidłowości w postaci przymuszania ich do realizowania zadań niezgodnych z programem specjalizacji, w skrajanych przypadkach było to pozostawienie lekarza

rezydenta samodzielnie na oddziale bez wsparcia lekarza specjalisty. Źródłem tych łamiących prawo praktyk ze strony dyrekcji szpitali wydają się być problemy kadrowe w jednostkach i trudność w zapewnieniu właściwej obsady dyżurowej oraz obsady kadrowej SORów.

W minionym roku dało się zaobserwować zjawisko wzmożonych kontroli NFZ w zakresie realizacji uprawnień do wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne refundowane ze środków publicznych. W ich wyniku do kancelarii Rzeczników Praw Lekarza z prośbą o wsparcie zgłosiło się w przeciągu roku 5 lekarzy reprezentujących siebie lub swoje podmioty. Kwoty nałożonych w wyniku kontroli NFZ kar są znaczące. Oprócz wsparcia udzielonego konkretnym lekarzom, Rzecznik Praw Lekarza podjął działania mające za zadanie wskazanie powagi problemu. W grudniowym wydaniu biuletynu Wielkopolskiej Izby Lekarskiej opublikowana została informacja do członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej przypominająca, że samo merytoryczne uzasadnienie zastosowanego stopnia refundacji leku jest niewystarczające. Pomimo licznych interwencji samorządu lekarskiego, określanie poziomu refundacji leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia jest nadal obowiązkiem lekarza (ustawa o zawodzie lekarza i lekarza dentystry, art.45). W apelu przypomniano o tym, aby spełniając ten obowiązek, pamiętać o własnym bezpieczeństwie i możliwych konsekwencjach finansowych niewystarczająco dobrze udokumentowanej preskrypcji leków. Wskazania medyczne do stosowania poszczególnych preparatów nie zawsze są tożsame ze wskazaniami refundacyjnymi. Należy pamiętać, aby przy wyborze odpowiedniego poziomu refundacji kierować się wyłącznie kryteriami refundacyjnymi. W szczególności należy zwrócić uwagę na:

1. Rozpoznanie choroby wg. aktualnej międzynarodowej klasyfikacji chorób.
2. W przypadku kilku warunków refundacyjnych, np. rozpoznanie choroby oraz dodatkowe warunki, jak np. niepowodzenie w stosowaniu innej terapii, obecność objawów niewydolności serca, poziom HbA1c, czy stosowanie opioidowej terapii podtrzymującej, wszystkie te warunki muszą być spełnione i udokumentowane.
3. Wiek pacjenta, w przypadku preparatów i środków żywieniowych refundowanych tylko w określonych grupach lekowych.

Największą grupę spraw podobnie jak w roku 2024 stanowiły zgłoszenia agresji oraz roszczeniowej postawy pacjentów lub opiekunów pacjentów małoletnich. Łącznie takich spraw zaewidencjonowanych było 22, dodatkowo Rzecznik Praw Lekarza przesłał informacje do ankiety prowadzonej na wydziale prawa UAM dotyczącej tego zakresu.

Członkowie Wielkopolskiej Izby Lekarskiej korzystali ze wsparcia w dwóch aspektach, po pierwsze prosząc o wsparcie przy zgłaszaniu aktów agresji do organów ścigania, ale także zgłaszając takie przypadki, aby zostały zaewidencjonowane. Nawet, gdy na obecnym etapie nie widzą powodu, by zgłaszać je organom ścigania, to cieszą się, że jest wiarygodna instytucja, w której takiego zgłoszenia dokonano i gdzie można będzie się zwrócić, aby w przyszłości przywołać dokonany na nich akt agresji. W tym miejscu odnotować należy sukces jaki udało się odnieść w związku ze zgłoszeniem agresji w postaci, kierowania pod adresem lekarza dentysty, wulgarnych wpisów zawierających groźby karalne na lokalnym forum internetowym. Zarówno administrator serwisu jak i policja bagatelizowały zgłoszenia pani doktor, ze względu na fakt, że wpis został dokonany anonimowo. Rzecznik Praw Lekarza złożył w imieniu pokrzywdzonej doniesienie o możliwości popełnienia przestępstwa do właściwej terenowo prokuratury. Z końcem roku prokuratura przesłała informację o przesłaniu do sądu aktu oskarżenia kierowanego przeciw konkretnej osobie, wymienionej z imienia i nazwiska. Podjęto zatem działania pozwalające ustalić, kto takich wpisów dokonywał. Mając na uwadze, że agresja słowna często ma konsekwencje w postaci agresji fizycznej, bardzo cieszy fakt, że sprawcy przemocy w Internecie nie pozostają bezkarni. Sukces w tej sprawie cieszy także dlatego, że zaczyna być dostrzegalna zmiana podejścia wymiaru sprawiedliwości, co może napawać optymizmem w przypadku spraw, które z uwagi na długotrwałość postępowań, rozpoczęte w latach ubiegłych, nadal się toczą.

Rzecznik Praw Lekarza Wielkopolskiej Izby Lekarskiej Marcin Karolewski w lipcu 2025 roku przedłożył zestawienie spraw z udziałem Rzecznika Praw Lekarza, które toczyły się lub toczą przed wymiarem sprawiedliwości, w przeciągu tej kadencji, Prokuratorowi Generalnemu, z prośbą o wgląd w nie. Intencją Rzecznika Praw Lekarza jest, aby lekarze traktowani byli przez przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości jako funkcjonariusze publiczni i w związku z powyższym respektowano należną im ochronę prawną.

Kwestia agresji wobec medyków była tematem ważnym w 2025 roku w całym kraju. Tragedia, która wydarzyła się w Krakowie wstrząsnęła całym środowiskiem medycznym. Wszyscy mieli poczucie, że to mogło spotkać każdego z nas. Jest to eskalacja pewnego zjawiska, które od dawna narasta – hejt i agresja w ochronie zdrowia. Nigdy wcześniej akty przemocy fizycznej i werbalnej nie były na takim poziomie – to wynik pewnego przyzwolenia społecznego. Wielkopolska Izba Lekarska nie pozostała wobec tego faktu obojętna. Jej przedstawiciele 10 maja 2025 roku udali się do Warszawy, aby wziąć udział w Marszu

Milczenia Medyków, organizowany przez Naczelną Izbę Lekarską, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy, Porozumienie Rezydentów oraz inne organizacje zrzeszające przedstawicieli zawodów medycznych. Oprócz prowadzonych przez Rzecznika Praw Lekarza do tej pory działań, takich jak dystrybucja tabliczek przypominających, że lekarzowi przysługuje ochrona prawna należna funkcjonariuszowi publicznemu, rozpoczęto też kampanię **STOP przemocy wobec pracowników ochrony zdrowia**. W jej ramach powstały plakaty i przypinki, które zostały rozesłane do placówek ochrony zdrowia w Wielkopolsce i które można nadal zamawiać za pośrednictwem strony internetowej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. 1 lipca 2025 roku podpisane zostało porozumienie między Wielkopolską Izbą Lekarską, a Komendą Wojewódzką Policji w Poznaniu. W jego efekcie rozpoczęła się obustronna współpraca. W jej ramach, odbyły się dwukrotnie warsztaty dla lekarzy, 11 lipca oraz 11 grudnia 2025 roku, składające się z dwóch części: zajęć teoretycznych z policyjnym psychologiem „Jak deeskalować konflikt?” oraz praktycznych warsztatów prowadzonych przez policyjnych instruktorów z zakresu samoobrony. Z kolei 18 sierpnia 2025 roku Wielkopolska Izba Lekarska zorganizowała specjalistyczne szkolenie dla funkcjonariuszy policji z regionu. Tematem przewodnim było rozpoznawanie zachowań osób będących pod wpływem środków odurzających oraz odróżnianie ich od objawów chorób psychicznych i neurologicznych, które mogą wywoływać podobne reakcje, szkolenie poprowadził lek. Marcin Karolewski.

Wzorem lat ubiegłych ważną częścią działalności Rzecznika Praw Lekarza były działania edukacyjne. W 2025 roku z uwagi na potrzebę reakcji na obserwowane zjawisko agresji wobec lekarzy, zorganizowano dwukrotnie webinary z prawnikami z „Granicy obrony koniecznej”. Pierwszy 25 lipca 2025 roku poprowadziła mec. Anna Wilińska-Zelek, drugi 30 października 2025 roku mec. Kamila Marciniak. Nie zapomniano także o innych kwestiach, jak chociażby rozpoczęcie z początkiem 2025 roku obowiązywania nowego Kodeksu Etyki Lekarskiej. 26 lutego 2025 roku dr n. praw. Magdalena Zamroczyńska poprowadziła webinar Nowelizacja Kodeksu Etyki Lekarskiej, a 26 listopada 2025 roku mec. Michał Jatzak poprowadził webinar „Fundusz kompensacyjny zdarzeń medycznych przy Rzeczniku Praw Pacjenta”.

RZECZNIK PRAW LEKARZA
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

lek. Marcin Karolewski